

GIÁO ÁN

Giáo viên:					
Lớp:			Trường:		
Môn học:	GCED	Chương:	1	Bài học:	1.7. Lãng kính 3 - Tư duy Phản biện: Lí do cho việc khai thác quá mức các loài động & thực vật
Tuần:	05 (16/9 - 20/9)		Tiết học:	10	

1. Mục tiêu và tiêu chí thành công:

Mục tiêu	Tiêu chí thành công
MTB 1.7.a: Hiểu rằng con người chỉ là một loài động vật sống trên Trái Đất, tuy nhiên lại có nhiều ảnh hưởng hơn cả tới các loại động & thực vật khác.	<ul style="list-style-type: none"> - HS chỉ ra được rằng con người chỉ là một loài động vật sống trên Trái Đất. - HS nêu động thực vật có tác động gây ảnh hưởng tiêu cực tới con người. - HS liệt kê được một số hành động của con người làm ảnh hưởng đến động thực vật. - HS trình bày được con người là động vật tác động nhiều nhất đến loài động thực vật khác. <p style="color: blue; text-decoration: underline;">TCTC thứ 4 cần yêu cầu HS “so sánh” thì mới nói được ảnh hưởng của con người nhiều hơn, hay động & thực vật nhiều hơn</p>
MTB 1.7.b: Hiểu vì sao con người lại đe dọa tới các loài động/thực vật, mặc dù động/thực vật quan trọng với con người	<ul style="list-style-type: none"> - HS liệt kê được một số lý do vì sao con người lại khiến các loài động/thực vật bị đe dọa mặc dù động/thực vật rất quan trọng với đời sống con người. <p style="color: blue; text-decoration: underline;">OK</p>

2. Tiêu chuẩn giáo viên hướng tới:

2.4.1. Thiết lập, triển khai các hoạt động tương tác, hòa nhập tích cực để gắn kết, hỗ trợ tất cả học sinh trong các hoạt động của lớp học

3. Tiến trình giảng dạy:

Hoạt động	MT hướng tới
<p>1. Khởi động: (5 phút)</p> <p>HS trả lời 3 câu hỏi trên bảng con</p> <p>Khẳng định sau là đúng hay sai?</p> <p style="margin-left: 40px;">A. Đúng B. Sai</p> <p>Câu 1. “ Con người là một loài động vật sống trên Trái Đất”</p> <p>Câu 2. “ Động thực vật có gây ảnh hưởng tiêu cực đến con người”</p> <p>Câu 3. “ Con người cũng có những hành động gây ảnh hưởng tiêu cực đến động vật và thực vật”</p> <p>- GV đặt vấn đề: Vậy con người có nhiều hành động gây ảnh hưởng tiêu cực đến động thực vật hơn hay ngược lại?</p> <p style="color: blue; text-decoration: underline;">Một số câu khẳng định như "Động thực vật có gây ảnh hưởng tiêu cực đến con người" hay "Con người cũng có những hành động gây ảnh hưởng tiêu cực đến động vật và thực vật" là khá chung chung để trả lời "Đúng" hoặc "Sai". Nếu GV vẫn muốn thực hiện hoạt động này thì cần đặt lại các câu hỏi gắn với các ví dụ cụ thể hơn, có thể kèm hình ảnh để HS dễ nắm bắt nội dung.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HS nêu được con người chỉ là một loài động vật sống trên Trái Đất. - HS nêu được con người và động thực vật đều có gây ảnh hưởng tiêu cực cho nhau.

2. Triển khai các hoạt động (20 phút)

Nhiệm vụ: Hoàn thành bảng sau.

Hành động	Các ảnh hưởng

- + Nhóm 1, 2: Hành động động thực vật làm ảnh hưởng đến con người.
  - + Nhóm 3, 4: Hành động con người làm ảnh hưởng đến động vật.
  - + Nhóm 3, 4: Hành động con người làm ảnh hưởng đến thực vật.
  - Hình thức:
    - + **Hoạt động nhóm 5**
    - + Thời gian: 5 phút
  - Yêu cầu: Lấy những hành động có tác động lớn và trên diện rộng.
  - Hết giờ, GV mời 2 nhóm lên trình bày lần lượt về 2 yêu cầu, các nhóm còn lại nhận xét và bổ sung thêm các hành động và ảnh hưởng mà nhóm con tìm được.
  - GV khuyến khích HS chia sẻ những câu chuyện mà HS biết về hành động con người làm ảnh hưởng đến động vật (hoặc thực vật).
  - VD: Chặt phá rừng: 80% tình trạng mất rừng là do nông nghiệp, chăn thả gia súc diện rộng và khai thác gỗ để lấy nguyên liệu.
  - + Ảnh hưởng đến chất lượng không khí: Mất rừng khiến cho một lượng lớn khí nhà kính được thải vào khí quyển, từ đó làm cho chất lượng không khí chúng ta hít thở hàng ngày tệ hơn.
  - + Gây mất khả năng điều tiết nước ở thượng nguồn khi xảy ra mưa lớn, trở thành nguyên nhân khiến mưa lũ, lũ lụt nghiêm trọng hơn.
  - + Ảnh hưởng đến động vật: mất rừng buộc động vật phải di cư (vì chúng mất nơi ở).
  - Từ đó, cả lớp so sánh và trả lời câu hỏi:
    - + Con người có nhiều hành động gây ảnh hưởng tiêu cực đến động vật (hoặc thực vật) hơn hay ngược lại?
    - + Có loài động vật (hoặc thực vật nào) có nhiều tác động tới những loài động & thực vật khác bằng con người không?
  - ⇒ **Chốt:** Con người chỉ là một động vật sống trên Trái Đất, tuy nhiên lại có nhiều hành động ảnh hưởng tiêu cực đến các loài động & thực vật khác.
- Đúng với trọng tâm MTB, tuy nhiên yêu cầu liệt kê "Hành động động thực vật làm ảnh hưởng đến con người" có thể HS sẽ không nói ra được, do đó GV nên chuẩn bị 1 số ví dụ để giúp HS hình dung rõ hơn.

- HS liệt kê được một số hành động của con người làm ảnh hưởng đến động thực vật và ngược lại.

- HS trình bày được những ảnh hưởng của những hành động đó.

- HS trình bày được con người là động vật tác động nhiều nhất đến loài động thực vật khác.

Hoạt động 2: Liệt kê các lý do (5 phút)

- GV đặt câu hỏi: *Tại sao con người lại tác động tới môi trường của các loài động & thực vật?*

- VD:
- Để kiếm sống hàng ngày: đánh bắt cá, chặt cây lấy củi
  - Để phục vụ cho việc phát triển xã hội nói chung: phá rừng xây khu công nghiệp, xây các giàn khoan dầu ở biển làm ảnh hưởng tới các sinh vật biển
  - Để phục vụ cho các mục đích không tốt đẹp, hoặc không đúng đắn: Săn bắt các loài động vật quý hiếm, xả rác ra sông vì "tiện tay", nhưng lại làm chết cá

GV có thể cho HS thảo luận về một số trường hợp cụ thể hơn, và đặt một số câu hỏi cụ thể cho HS cùng thảo luận với nhau

- VD
- *Vì sao nhiều người dân tộc miền núi đốt rừng để làm nương rẫy? Vì sao tới nay họ vẫn tiếp tục làm vậy? Câu trả lời có thể là do nhu cầu kinh tế hoặc họ không có cách nào khác tốt hơn để phát triển ngành trồng trọt.*

- HS liệt kê được một số lý do vì sao con người lại khiến các loài động/thực vật bị đe dọa mặc dù động/thực vật rất quan trọng với đời sống con người.

<ul style="list-style-type: none"> Nhiều người biết số lượng tê giác đang sụt giảm nghiêm trọng nhưng họ vẫn tiêu thụ sừng tê giác. Trên thực tế, giá sừng tê giác bán rất cao, 1kg sừng tê giác có thể có giá 2 tỷ đồng. Nhưng để khai thác sừng tê giác, thợ săn sẽ đặt bẫy và giết những con tê giác trước khi lấy sừng của chúng. Ở Việt Nam, loài tê giác một sừng đã chính thức bị tuyệt chủng vì lí do khai thác quá đà của con người. Vậy tại sao họ vẫn làm vậy? <p>Câu trả lời có thể là do lợi nhuận.</p> <p>Đúng với trọng tâm MTB, tuy nhiên hoạt động này nếu chỉ có 5' thì sẽ nhiều khả năng sẽ không đủ thời gian. Nên giảm bớt thời gian ở HĐ1 để GV và HS có nhiều thời gian thảo luận về lý do hơn.</p>	
<p>3. củng cố và mở rộng (5 phút)</p> <p>HS trả lời câu hỏi: “Việc tác động của con người đến động vật và thực vật là có cần thiết hay không?”</p>	
<p>Ghi chú</p>	

GIÁO ÁN

Giáo viên:				
Lớp:			Trường:	
Môn học:	GCED	Chương:	1	Bài học: 1.7. Lãng kính 3 – Tư duy Phản biện: Lí do cho việc khai thác quá mức các loài động & thực vật
Tuần:	06 (16/9 - 20/9)		Tiết học:	11

1. Mục tiêu và tiêu chí thành công:

Mục tiêu	Tiêu chí thành công
Tiết 2	
<p>MTB 1.7.c: Giải thích những trường hợp mà con người có thể, hoặc không thể/không nên tiếp tục tác động tới các loài động & thực vật.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Học sinh trình bày được lý do vì sao việc khai thác cá là cần thiết và có thể giải thích được tầm quan trọng của nó đối với đời sống người dân vùng biển. Học sinh có thể giải thích vì sao việc săn bắt hổ là không cần thiết và nhận thức rõ những nguy cơ đối với loài hổ nếu việc này tiếp tục HS trình bày được trường hợp con người được và không được tác động đến động thực vật. <p>TCTC không nên nói là "trường hợp con người được và không được tác động đến động thực vật", vì không ai thực sự có quyền quyết định được việc đó là được phép hay không, ở đây nên bám sát với từ khóa ở MTB là "có thể/ không thể/không nên khai thác".</p>

2. Tiêu chuẩn giáo viên hướng tới:

2.3.3. Lựa chọn và sử dụng các chiến lược giảng dạy phù hợp để phát triển kiến thức, kỹ năng, tư duy giải quyết vấn đề, tư duy phản biện và sáng tạo cho học sinh.

3. Tiến trình giảng dạy:

Tiết 2	
Hoạt động	MT hướng tới
<p>1. Khởi động: (5 phút)</p> <p>GV đặt câu hỏi cho HS trả lời:</p> <p>+ Trong bài học trước, chúng ta đã thảo luận về việc con người chỉ là một trong nhiều loài động vật sống trên Trái Đất. Nhưng các em có nhớ vì sao con người lại có nhiều ảnh hưởng đến các loài động và thực vật khác không? (Vì con người có thể khai thác, sử dụng các loài động và thực vật để phục vụ cho nhu cầu của mình.)</p> <p>+ Em có thể kể một số ví dụ mà con người khai thác các loài động/thực vật để làm gì không? (Con người khai thác cá để ăn, khai thác gỗ để làm nhà, bắt động vật để làm thuốc...)</p> <p>- GV đặt vấn đề dẫn dắt vào bài mới: Tại sao việc khai thác động thực vật có thể là cần thiết trong một số trường hợp nhưng không cần thiết hoặc không nên trong các trường hợp khác</p>	
<p>2. Tiến trình hoạt động (25 phút)</p> <p>GV đặt câu hỏi đưa ra ví dụ cụ thể để HS phân tích</p> <p>a) Trường hợp mà con người có thể tiếp tục tác động tới các loài động & thực vật.</p> <p>GV đặt câu hỏi cho HS trao đổi nhóm đôi:</p> <p>+ Tại sao người dân ở vùng biển cần phải khai thác cá? Theo con, đây có phải là hoạt động cần thiết không? Tại sao?</p> <p>+ Nếu không có cá, con nghĩ người dân có thể làm gì để sống?</p> <p>HS chia sẻ, nhận xét</p> <p>GV: Người vùng biển khai thác cá. Ở đây người dân phải khai thác cá vì đây là nguồn thức ăn, đồng thời là nguồn tài nguyên mang lại giá trị kinh tế nhất và cũng là tài nguyên duy nhất họ có thể khai thác được. Nếu như không khai thác cá thì đời sống của người dân vùng biển sẽ gặp nhiều khó khăn như không có đủ chất dinh dưỡng trong bữa ăn hàng ngày, không có đủ tiền để trang trải cuộc sống và cho con cái đi học. Do đó, việc khai thác cá của người dân vùng biển là cần thiết/nên được tiếp tục.</p> <p>- GV cho HS chia sẻ cá nhân một số trường hợp mà con người có thể tiếp tục tác động tới các loài động & thực vật.</p> <p>HS nhận xét, GV nhận xét chốt</p> <p>b) Trường hợp mà con người không thể/ không nên tiếp tục tác động tới các loài động & thực vật.</p> <p>GV đặt câu hỏi cho HS trao đổi nhóm đôi:</p> <p>+ Việc săn bắt hổ gây ảnh hưởng gì đến loài hổ và hệ sinh thái? Các con có nghĩ chúng ta nên tiếp tục việc này không? Tại sao?</p> <p>+ Nếu chúng ta ngừng săn bắt hổ, điều gì có thể xảy ra?</p>	<p>MTB 1.7.c: Giải thích những trường hợp mà con người có thể, hoặc không thể/không nên tiếp tục tác động tới các loài động & thực vật.</p>

Trong trường hợp này, hổ là loài động vật quý hiếm, ở nhiều nơi chúng gần như sắp tuyệt chủng. Thợ săn tuy biết về tình hình suy giảm cá thể hổ nhưng vẫn bắt hổ vì lợi ích kinh tế là chủ yếu. Họ chỉ tập trung lấy nanh, da và cao để bán được giá cao cho những người sưu tập lông thú và những người tin rằng cao hổ có thể chữa bệnh. Việc săn bắt hổ cũng không phục vụ cho bất kì nhu cầu thiết yếu nào của con người như nhu cầu thức ăn, nếu không khai thác hổ thì cuộc sống của con người vẫn có thể đảm bảo. Do đó đây là trường hợp con người không nên khai thác động thực vật.

- GV cho HS chia sẻ cá nhân một số trường hợp mà con người có thể tiếp tục tác động tới các loài động & thực vật.

HS nhận xét, GV nhận xét chốt

GV: Việc khai thác động thực vật mang lại lợi ích và tác hại gì? Lợi ích có nhiều hơn hại không? Việc khai thác cá có lợi ích gì? Việc săn bắt hổ có tác hại gì?

OK

*Nhiệm vụ 2: Hoàn thành bảng.

Điền các trường hợp con người được và không được tác động đến động thực vật cho sẵn vào bảng.

Chặt rừng để chăn thả gia súc	Hái những cây thuốc quý để chữa bệnh
Thải nước thải đã qua quy trình xử lý đạt chuẩn	Săn bắt động vật để lấy da, sừng
	Đánh bắt cá có chọn lọc: thả lại cá nhỏ và quý hiếm

Tác động đến động vật và thực vật	
Được tác động	Không được tác động

- Hình thức:

- + Thảo luận nhóm 5
- + Thời gian: 5 phút

- Hết giờ, GV mời 1-2 nhóm lên chia sẻ. Các nhóm còn lại nhận xét và **phản biện những hành động mà nhóm con xếp vào nhóm tác động khác so với nhóm bạn, đưa ra các lý do để thuyết phục nhóm bạn.**

Đúng với trọng tâm MTB, tuy nhiên khi triển khai cần lưu ý nên dùng từ khoá là "có thể/ không thể/không nên khai thác"

<p>3. Cũng cố và mở rộng (5 phút)</p> <p>GV hỏi: Các em đã học được gì từ bài học hôm nay? Các em có thể nêu ví dụ về việc khai thác động thực vật mà các em cho là cần thiết hoặc không cần thiết không?</p> <p>Trong những trường hợp tác hại nhiều hơn lợi ích, chúng ta cần làm gì? (Hạn chế và tìm ra giải pháp)</p>	
Ghi chú	

GIÁO ÁN

Giáo viên:					
Lớp:				Trường:	
Môn học:	GCED	Chương:	1	Bài học:	1.7. Lãng kính 3 – Tư duy Phản biện: Lí do cho việc khai thác quá mức các loài động/thực vật (Tiết 3)
Tuần:	06 (23/9 - 27/9)			Tiết:	12

1. Mục tiêu và tiêu chí thành công:

Mục tiêu	Tiêu chí thành công
Tiết 3	
<p>MTB 1.7.d: Trả lời câu hỏi: "Con người nên được tự do tác động tới các loài động & thực vật khác tới mức nào? Cho những mục đích gì?"</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HS trình bày được 2-5 việc con người được tự do tác động đến các loài động và thực vật trên Trái Đất. - HS chỉ ra được 2-5 việc con người không được tự do tác động đến các loài động, thực vật trên Trái Đất. - HS đưa ra được một số giải pháp thay thế cho việc tác động đến động vật (thực vật). <p style="color: blue; font-size: small;">TCT nên đề cập tới một số mục đích chung (VD: để tồn tại), chứ không phải là "liệt kê" các việc làm cụ thể của con người (VD: nuôi lợn để giết lấy thịt)</p> <p style="color: blue; font-size: small;">TCTC này cũng không phản ánh được chính xác nội dung của HĐ2: Nên có TCTC về việc “chỉ ra giới hạn của việc khai thác động & thực vật trong một số trường hợp cụ thể”</p>

2. Tiêu chuẩn giáo viên hướng tới:

2.3.3. Lựa chọn và sử dụng các chiến lược giảng dạy phù hợp để phát triển kiến thức, kỹ năng, tư duy giải quyết vấn đề, tư duy phản biện và sáng tạo cho học sinh.

3. Tiến trình giảng dạy:

Tiết 3	
Hoạt động	MT hướng tới
<p>1. Khởi động: (5 phút)</p> <p>- HS truyền điện kể một hành động của con người tác động lên động thực vật gây ra nhiều tác hại hơn nhiều so với lợi ích đem lại.</p>	<p>Ôn tập kiến thức.</p>
<p>2. Tiến trình hoạt động (25 phút)</p> <p>*Nhiệm vụ 1: HS trả lời câu hỏi: “Theo con, trong trường hợp nào con người được phép tự do tác động lên động thực vật, trường hợp nào con người không được tác động lên động thực vật? Vì sao?”</p> <p>- Hình thức:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Hoạt động nhóm đôi + Thời gian: 3 phút <p>- Yêu cầu: Lấy những hành động có tác động lớn và trên diện rộng.</p> <p style="background-color: yellow;">- Hết giờ, 1 HS lên lead cho các nhóm trình bày, nhận xét, bổ sung và phản biện.</p> <p>- GV chốt lại:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Một số hành động con người nên và không nên tác động đến động thực vật. + Nên tác động đến động thực vật khi lợi ích nhiều hơn tác hại + Nên được tác động với mục đích sinh tồn, phát triển của con người + Nên tác động nếu không khiến loài động thực vật nào tuyệt chủng <p>OK</p> <p>*Nhiệm vụ 2: HS trả lời các câu hỏi sau:</p> <p>1/ Lựa chọn 1 hành động mà con người được tác động đến động vật (thực vật). Theo con, con người được phép tác động đến động vật (thực vật) trong trường hợp đó đến mức nào?</p> <p>2/ Lựa chọn 1 hành động mà con người không được tác động đến động vật (thực vật). Hãy đưa ra giải pháp thay thế cho hành động đó.</p>	<p>MTB 1.7.d: Trả lời câu hỏi: "Con người nên được tự do tác động tới các loài động & thực vật khác tới mức nào? Cho những mục đích gì?"</p>

<p>- Hình thức:</p> <p>+ Hoạt động: nhóm 5</p> <p>+ Thời gian: 10 phút</p> <p>- Hết giờ, GV mời 1-2 nhóm trình bày, các nhóm còn lại nhận xét, bổ sung và phản biện.</p> <p>- GV khuyến khích các con tìm thêm nhiều biện pháp thay thế.</p> <p>Đúng với trọng tâm MTB, tuy nhiên khi triển khai GV nên chuẩn bị sẵn phương án dự phòng cho trường hợp HS không thể tự mình tìm được 1 hành động nào cụ thể.</p>	
<p>3. củng cố và mở rộng (5 phút)</p> <p>HS lựa chọn và vẽ nhà vẽ poster tuyên truyền giải pháp bảo vệ các loài động thực vật đang bị tác động dẫn đến nguy cơ tuyệt chủng.</p>	
<p>Ghi chú</p>	